

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ

Сучасне швидкозмінне соціально-економічне середовище вимагає запровадження нових технологій навчання, від результативності яких значною мірою залежатиме рівень освіти. Інформаційні і комунікаційні технології вже знайшли широке використання практично в усіх сферах суспільного життя, тому їх використання в освітньому секторі привертає все більшу увагу науковців. Інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ) визнаються в усьому світі не тільки як чинники прогресивних соціальних змін, але й як ефективні засоби навчання, посилення інтелектуального потенціалу нації, формування сучасного стилю життя. В умовах набуття освітою характеру безперервного процесу ІКТ виконують функцію забезпечення навичками і знаннями необхідними кожному індивідууму для швидкої адаптації до глобальних змін, вирішення завдань, що з'являються у різноманітних сферах повсякденного життя.

Економічно розвинуті країни Південно-Східної Азії демонструють всьому світу, що стрімкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій дозволяє зробити освіту дешевшою, якіснішою і доступнішою для різних категорій населення. Порівняльний аналіз форм і методів застосування інформаційних і комунікаційних технологій у навчальному процесі країн світу з різними соціально-економічними і культурними характеристиками, є дуже важливим для вітчизняної педагогіки. Це порівняння спрямоване на виявлення найбільш ефективних урядових стратегій з розвитку освіти, пошуку інноваційних форм і методів навчання.

Аналіз основних досліджень і публікацій, що присвячені проблемі розвитку освітніх систем різних країн світу в умовах інформаційного суспільства, свідчить про інтерес науковців не тільки до досягнень європейських країн, але і досвіду економічно розвинутих країн Східної Азії. Японія, Південна Корея, Китай реалізують принцип поєднання новітніх інформаційних технологій з сучасними досягненнями педагогічної науки, що надає викладачам і студентам нові можливості викладання та одержання знань, демонструють переваги над традиційними формами навчання. Різні аспекти розвитку освітньої галузі країн Східної Азії привертали увагу вітчизняних зарубіжних дослідників (Н. Борецька, А. Джуринский, В. Елманова, В. Кудін, Лі Цзіхуа, Я. Нейматов, Уюнтена), але багато питань все ще залишаються вивченими недостатньо.

Мета статті – здійснити аналіз інноваційних технологій навчання, що використовуються у закладах освіти Південної Кореї, розкрити важливість інноваційних форм е-освіти у розвитку освіти, охарактеризувати цільові групи, для яких застосовуються інноваційні комп'ютерні технології.

У Південній Кореї сучасний період розвитку освітньої галузі характеризується активним проникненням комп'ютерних технологій, що дозволяє забезпечувати зростаючу динаміку кількості і розширення вікових меж тих, хто навчається. Традиційні методики навчання змінюються на гнучкі, особистісно-орієнтовані, відбувається поява інноваційних технологій навчання, наприклад з використанням електронної освіти (E-learning). Е-освіта – це форма дистанційної освіти, яка почала розвиватися у результаті змін у корпоративній культурі підприємств і популяризації Інтернету. Вважається, що е-освіта допомагає людині більш активно приймати участь у суспільному житті. Е-освіта використовує інформаційні і комунікаційні технології для допомоги тим, хто бажає вдосконалювати навички професійної діяльності, постійно розвивати свій потенціал. Урядові заходи щодо розвитку е-освіти у Південній Кореї вплинули на поширення та диверсифікацію навчальних програм на різних

рівнях освіти: від загальноосвітніх шкіл і закладів вищої освіти, до програм корпоративного навчання компаній та навчання широких верств населення.

За останні десятиріччя Південна Корея зробила значні кроки у напрямку розвитку інформаційних і комунікаційних технологій, і тому поширення е-освіти супроводжувалося зростанням зацікавленості населення у такий формі навчання. Якщо у 1995 р. в Кореї зі 100 громадян один виявлявся користувачем Інтернету, то у 2002 р. країна стала п'ятою країною світу у використанні Інтернету з загальною кількістю користувачів 26 млн. [3, с. 6]. Високий рівень освіти населення Кореї (97.6%) також створює сприятливі умови для розвитку е-освіти.

Наприкінці минулого століття у Південній Кореї проводились заходи з розвитку сучасних технологій навчання на всіх рівнях освіти. У 1999 р. був запроваджений центр досліджень інформаційних технологій з метою поліпшення якості навчання у початковій і середній школах і запровадження Національної інформаційної системи [3, с. 49 – 50]. У початковій школі вводяться обов'язкові предмети з комп'ютерного навчання: навчальні програми передбачають одну годину на тиждень. У середній школі викладається три години комп'ютерного навчання на тиждень у складі елективного блоку предметів, у середній школі другого ступеня – дві години на тиждень.

Проаналізовані документи дають підставу стверджувати, що у навчальний процес регулярних початкових і середніх шкіл Кореї технології е-освіти впроваджені недостатньо, на відміну від закладів неперервної та вищої освіти. На рівні вищої освіти використання різних форм е-освіти почалось у 1998 р. у відкритих Міністерством освіти 5 зразкових університетах і 10 інститутах. У 1999 р. 68 університетів з традиційними формами навчання приєдналися до цього проекту. До 2000 р. 1000 курсів е-освіти вже пропонувалось для 200.000 студентів. Урядовий документ «Закон про вищу освіту» (2003 р.) юридично затвердив запровадження аспірантур за дистанційною формою навчання, нині 6 університетів Кореї пропонують програми для аспірантів у режимі «он лайн». Зазвичай, «он лайн» університети створюються на таких популярних і престижних факультетах як інформаційні технології, дизайн, бізнес менеджмент тощо [3, с. 52-54].

Важливо, що Корейські університети з'єднані з Корейською освітньою мережею, до якої належать всі державні університети, декілька приватних, середні школи другого ступеня та коледжі. Окрім того, в країні функціонують 9 кібер університетів, які були відкриті у 2000 р., 4 з яких пропонують навчальні програми тільки в режимі «он лайн», інші – навчання і в звичайному режимі. («Кібер» від англ. *cyber-* поряд із загальним значенням «пов'язаний з комп'ютерною технікою» нерідко вживається в більш вузькому значенні «пов'язаний з Інтернет, такий, що здійснюється через Інтернет») [3, с. 19].

У Кореї е-освіта стрімко поширюється і розглядається як ефективна форма розвитку людських ресурсів. Головним чинником поширення є підтримка уряду та міністерств щодо розвитку різноманітних форм е-освіти [4, с. 1]. Кібер університетам було надано статус закладів вищої освіти у «Законі про освіту упродовж життя» (2000 р.), рівноправними із стаціонарними закладами вищої освіти. Акредитацію від Міністерства освіти і розвитку людських ресурсів одержали 9 кібер університетів, включаючи Відкритий кібер університет [4, с. 2]. Кібер університети пропонують як академічні так і професійні курси для задоволення потреб дорослого населення у перенавчанні та удосконалення навичок. Серед найбільш популярних курсів: розмовна англійська мова, виробництво комп'ютерних ігор, анімація, цифровий мультимедійний дизайн тощо. Деякі кібер університети розробляли навчальні програми таким чином, щоб допомагати студентам розуміти особливості дистанційного навчання: «Кібер етика», «Основи кібер простору» тощо [4, с. 25]. Беручи до уваги, що «кібер освіта» - це взаємодія незнайомих між собою учасників, ці курси є дуже важливими для надбання необхідного етику спілкування в режимі «он лайн».

Прийом студентів до таких навчальних закладів у Південній Кореї здійснюється на основі сертифікату про середню освіту та досвіду практичної роботи. Більшість студентів належать до

групи середнього віку із повною середньою освітою, й досвідом офісної роботи. Так, відповідно до статистичних даних, у 2001 р. 46.3% студентів були віком 25 років, 32% – 30 років, 13.5% – 40 років, 2.3% – 50, 0.1% – 60 років. Розподіл першокурсників за рівнем освіти відбувся наступним чином: 81.5% мали повну середню освіту; 8.9% – закінчили дворічні молодші, або технічні коледжі, 5.0% – чотирирічні коледжі, або університети, 0.9% мали ступінь магістра. За досвідом практичної роботи 28.6% працювали на різних посадах офісних працівників, 24.5% були безробітні, 20.8% працевлаштовані на інших видах роботи [4, с. 27].

Ще однією перевагою е-освіти є запровадження різних форм обміну інформацією. Суб'єкт навчання може вибирати між надсиланням письмових документів, або в аудіо (відео) форматі. Розвинута веб мережа дозволяє суб'єктам обмінюватися різними видами письмових текстів та аудіовізуальними даними з будь-ким, хто має доступ до Інтернету. Окрім того, можливість легко і швидко оновити інформацію у електронному форматі ніж у інших формах комунікації, безперечно є головною перевагою [4, с. 8]. Е-освіта гарантує суб'єкту навчання право обирати зміст навчання, рівень складності навчальних програм, частоту спілкування, час і місце навчання [4, с. 14]. Основні переваги е-освіти полягають у легкому та зручному користуванні, спрямованих на індивідуума навчальних програм, економічності ефективності, які перетворюють її на важливу форму сучасної освіти. Але запровадження програм е-освіти висуває додаткові вимоги до професійної кваліфікації вчителів. Учитель дистанційних форм навчання повинен бути готовий до виконання мультифункціональної ролі аналітика змісту кібер навчання, «менеджера знань», інформаційного провайдера.

Вимоги до викладацького складу кібер університетів є подібними до стандартів педагогічних працівників традиційних стаціонарних університетів. Перевага надається педагогам із досвідом педагогічної і науководослідної діяльності. Але більшість кібер університетів розробляють свої власні стандарти оцінювання професійної діяльності викладацького складу, деякі використовують стандарти традиційних університетів [4, с. 28].

Проаналізовані матеріали дозволяють зробити висновок, що головною особливістю розвитку освіти в Кореї з 2000 р. стало безпрецедентне зростання професійних програм е-освіти. За даними Міністерства праці Південної Кореї, за останні 6 років щорічний показник зростання професійних навчальних програм у мережі Інтернет склав 6.281% (19.653 у 1999 р. та 1.254.066 у 2005 р.) [1, с. 1].

Важливо, що програми е-освіти використовуються для підготовки урядових працівників, хоча цей вид навчання знаходиться на початковому етапі свого розвитку. Е-освіта для урядових працівників почала поширюватися з відкриттям Центрального інституту навчання службовців, за фінансової підтримки Міністерства урядової адміністрації Кореї та місцевих інститутів підготовки службовців. Нині, 12 з 37 інститутів пропонують програми е-освіти, Сеульський інститут підготовки службовців та Інститут підготовки службовців м. Інчєон (Incheon) організували Раду з питань дистанційного навчання службовців. Рада координує діяльність відповідних закладів, запобігає повтору у змісті навчання, скорочує витрати шляхом налагодження обміну навчальними програмами між закладами тощо. У 12 інститутах із 16 закладів налагоджений обмін навчальними програмами для оптимізації використання ресурсів [3, с. 59].

За проаналізованими матеріалами, інноваційні технології е-освіти запроваджені у навчальні програми для дорослого населення. З 2001 р. Корейська агенція розвитку інформаційних технологій відкрила спеціальний сайт 'estudy', з метою скорочення розриву між різними регіонами країни у розвитку інформаційних та комунікаційних мереж і рівні освіченості різних соціальних верств населення. У перший рік Агенція розробила 9 навчальних курсів з основ комп'ютерного навчання і 13 додаткових курсів початкового та середнього рівня складності, та курси на одержання сертифікату. Нині, програмами з 24 навчальних курсів е-освіти користуються 100.000 чоловік. За статистичними даними,

доросле населення віком 30 – 40 років та різних професій активно бере участь у навчальних програмах е-освіти [3, с. 62].

Потреба у розвитку людських ресурсів продовжує зростати, тому е-освіта у Південній Кореї розглядається як ефективна і зручна форма підвищення освітнього рівня дорослого населення, яке самостійно планує освітню траєкторію, часто поєднуючи роботу і навчання, і тому зацікавлено у надбанні саме практичного досвіду [4, с. 6]. Нині підприємства приділяють увагу таким ціннісним орієнтирам у наймі працівників як ефективність професійної діяльності та креативність професіоналів [4, с. 6]. За таких умов, професійна освіта та навчання стає сферою послуг для задоволення диверсифікованих потреб індивідууму і підприємств. Комп'ютерні технології використовують для підвищення ефективності, усунення багатьох обмежень щодо місця і часу навчання [4, с. 7].

Відповідно до проаналізованих документів, професійне навчання на підприємствах із використанням ІКТ в Кореї почалося з 1996 р. у Центрі розвитку людських ресурсів промислової групи, експерти якої здійснювали розробку відповідних навчальних програм. Дистанційні курси компанії Самсунг проводилися з 28 напрямів підготовки, Корейська асоціація банків, компанії Корея Телеком і компанія Поско (Posco) відкрили дистанційні курси навчання для своїх працівників, група LG – дистанційну академію [2, с. 145]. У 1998 р. Проект е-освіти був запроваджений у 7 компаніях, в яких пропонувалось 67 курсів в яких брали участь 7.187 працівників [3, с. 57].

У «Законі про розвиток професійної підготовки» (1998 р.) дистанційна форма одержала статус важливої форми професійного навчання, у 2001 р. Міністерство праці почало реалізацію плану щодо розвитку Інтернет навчання. Динаміка зростання кількості професійних курсів е-освіти особливо помітна серед великих корпорацій, де пропонуються програми е-освіти та традиційні програми для працівників цих підприємств. Створення департаментів корпоративного навчання було спрямовано на розвиток такої системи навчання, яка б сприяла підвищенню конкурентоспроможності компанії та задовольнила б індивідуальні потреби працівників у підвищенні професійної кваліфікації [3, с. 56].

Проаналізовані матеріали дозволяють стверджувати, що корпоративне навчання в Кореї за своїм масштабом та ефективністю має унікальний характер. Компанії зацікавлені у підвищенні конкурентоспроможності своїх працівників, і тому Міністерство праці надає всебічну підтримку для постійного розвитку професійних компетенцій працівників. Крім того, Міністерство праці Кореї ініціює заходи щодо розвитку людського капіталу шляхом створення юридичної бази професійної підготовки працівників на підприємствах з використанням е-освіти, та надання фінансової підтримки підприємцям, які організують подібні програми навчання для своїх працівників (до 80 і 90% від підготовчих витрат, для великих корпорацій та маленьких і середніх підприємств відповідно) [4, с. 3].

Міністерство праці Кореї значно сприяє посиленню зацікавленості та зростанню кількості підприємств, які запроваджують інноваційні технології для навчання своїх працівників. У порівнянні з 1998 р., в якому тільки 7 закладів брали участь у спеціальних проектах під керівництвом Міністерства праці щодо навчання працівників, вже у 1999 році їх кількість зросла до 40, у 2000 р. – до 133 із подальшою тенденцією до зростання [4, с. 3].

Важливо, що зусилля міністерств були спрямовані на розвиток інноваційних технологій навчання з використанням Інтернету як невід'ємної частини сучасної неперервної освіти. Однак, ця інновація в освітній галузі потребує подальшого розвитку та модернізації. За проаналізованими матеріалами, розвиток програм дистанційної освіти проводиться у напряму диверсифікації форм і методів навчання. Програми за режимом «он-лайн» передбачають як індивідуальні, так групові форми навчання, спілкування інструктора й суб'єкта навчання (за допомогою конференц систем, обмін Інтернет повідомленнями для обміну думками) [4, с. 7].

Проведений аналіз інноваційних технологій навчання у Південній Кореї дає підставу зробити висновок, що необхідність у розробленні подібних технологій зумовлюється потребою у систематичному поповненню знань і самовдосконаленню власного професійного рівня всіх членів суспільства. Впровадження комп'ютерних технологій відбувається на всіх рівнях освіти, але особливої важливості вони набули для навчання дорослого населення. Для подолання основного недоліку е-освіти – відсутності взаємодії між учителем і студентами, запроваджується так зване «блендове навчання» (застосування змішаних форм). Застосування дистанційних програм у корпоративному навчанні працівників підприємств Південної Кореї набуває динамічного характеру та відбувається відповідно до нових вимог науково-технічного прогресу. Використання інноваційних технологій для професійної підготовки працівників дозволяє забезпечити доступність і зручність навчальних програм, підвищити їх ефективність, спрямовуються на швидке набуття нових професійних навичок, і, як наслідок, підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Подальші наукові пошуки ми плануємо спрямувати на дослідження особливостей корпоративного навчання на підприємствах Південної Кореї та Японії.

Література:

1. Cheolil Lim. The Current Status and Future Prospects of Corporate e-Learning in Korea. Seoul National University of Korea International Review of Research in Open and Distance Learning Volume 8, Number 1. March – 2007 – 12 p.
2. Farrell, Glen M. The development of virtual education: a global perspective. A study of current trends in the virtual delivery of education. Department for international development, London, UK. ED 432 668. The Commonwealth of learning, Vancouver, Canada, 1999. – 178 p.
3. Josie Misko, Jihee Choi, Sun Yee Hong, In Sook Lee. E-learning in Australia and Korea: Learning from practice. Korea Research Institute for Vocational Education & Training, 2003. – 182 p.
4. Lee Soo-Kyoung. Promotion E-Learning for human resource development in Korea. KRIVET –RM-02-16. Korea research institute for vocational education and training, Seoul, 2002, - 87 p.

Стаття аналізує інноваційні технології навчання, що використовуються у закладах освіти Південної Кореї, розкриває важливість інноваційних форм е-освіти у розвитку освіти, характеризує цільові групи, для яких застосовуються інноваційні комп'ютерні технології навчання.

Ключові слова: інформаційні технології навчання, е-освіта, «он лайн» університети, корпоративне навчання, освіта дорослих.

Статья анализирует инновационные технологии обучения, которые используются в образовательных учреждениях Южной Кореи. Рассматривается важность инновационных форм электронного образования, дается характеристика целевых групп населения, для каких предлагаются программы образования.

The article deals with the innovative methods of e-Learning in South Korea. It argues the impact of innovations on the development, the target groups are characterized, the main advantages and specific features of innovations in e-learning are defined.